

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС В УНІВЕРСИТЕТІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ



ІГНАТЬЄВА
Ірина Анатоліївна

Проректор з науково-педагогічної роботи
*(професор, доктор економічних наук,
лауреат Державної премії України в галузі
науки і техніки)*

Освіта – скарб; праця – ключ до нього
П. Буаст

Ось уже 85 років Київський національний університет технологій та дизайну є провідним закладом освіти, науки й культури, який здійснює освітню діяльність на високому науковому, науково-технічному, інноваційному та методичному рівні та забезпечує здобуття особами вищої освіти з урахуванням їхніх покликань, інтересів і здібностей. Головним завданням Університету є підготовка фахівців спроможних ефективно працювати в оточенні, яке характеризується високим ступенем різноманітності, глобальними взаємозв'язками, широким доступом до цифрової інформації та високою динамічністю. Разом з тим Університет постійно трансформується і розвивається у складних умовах конкурентного ринку.

Сьогодні в КНУТД навчається близько 10 тис. студентів, серед яких понад 300 – це студенти-іноземці з Азербайджану, Грузії, Туреччини, Китаю, Індії, Молдови, Ірану

тощо. Університет здійснює підготовку фахівців в 16 галузях знань з 36 спеціальностей за освітніми (освітньо-науковими) рівнями від молодшого спеціаліста до доктора наук. Лінійка спеціальностей, за якими готує фахівців Університет, говорить про широту і різноманіття освітньої діяльності КНУТД. А саме, Університет є лідером за спеціальностями: технологія виробів легкої промисловості, дизайн, хімічна технологія, фармація, побутове обслуговування та гідно конкурує в підготовці фахівців з комп'ютерної інженерії, автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій, інженерної механіки, електромеханіки, менеджменту, економіки підприємства, обліку і аудиту та інших.

Трансформація освітніх процесів і прийняття низки програм розвитку Університету у відповідь дозволили сформулювати основну мету освітньої діяльності КНУТД в нинішніх умовах – реалізація особистісного потенціалу людини, розвитку її творчих здібностей, формування активної соціальної позиції особистості, в задоволенні потреб особи і суспільства та підготовці компетентних, конкурентоспроможних фахівців європейського рівня.



Досягнення поставленої мети потребує виконання ряду програмних завдань освітньої діяльності Університету в контексті сучасних соціально-економічних

трансформацій та розбудови національної системи освіти, а саме:

– забезпечення здобуття здобувачами вищої освіти відповідного ступеня за обраними спеціальностями;

– формування особистості шляхом патріотичного, правового, екологічного виховання, утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та самоорганізовуватися в сучасних умовах;

– провадження наукової діяльності шляхом проведення наукових досліджень і забезпечення творчої діяльності учасників освітнього процесу, підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації та використання отриманих результатів в освітньому процесі;

– забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності; створення необхідних умов для реалізації учасниками освітнього процесу їхніх здібностей і талантів;

– участь у забезпеченні суспільного та економічного розвитку держави шляхом формування людського капіталу;

– налагодження міжнародних зв'язків та провадження міжнародної діяльності в галузі освіти, науки, спорту, мистецтва і культури; вивчення попиту на окремі спеціальності на ринку праці.

В Університеті сьогодні активно впроваджуються європейські принципи організації освітнього процесу, застосування яких стимулює постійне підвищення якості підготовки фахівців у сучасному інформаційно-комунікаційному суспільстві. Основними з них є:

– *компетентність*: передбачає підхід до визначення результатів навчання і базується на їх описі в термінах компетентностей;

ЛЕГКА ПРОМИСЛОВІСТЬ

– *студентоцентризм*: базується на засадах особистісно-орієнтованої педагогіки, розвитку і саморозвитку особистості;

– *мобільність* – передбачає можливості для вільного переміщення студентів, викладачів, дослідників у світовому освітньо-науковому просторі;

– *науковість та прогностичність*: забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності;

– *гнучкість, партнерство, організаційна динамічність та усвідомлення перспектив*.



З метою забезпечення якості освітньої діяльності у відповідності до вимог Закону України «Про вищу освіту», використовуючи надану законом автономію університетам у визначенні змісту освітніх програм та методів навчання у 2015 році розроблено та введено в дію 33 бакалаврські та 34 магістерські освітні програми, за якими готуватиме фахівців Університет.

За сприяння Спілки роботодавців, Української асоціації підприємств легкої промисловості та підприємств-партнерів визначено і уточнено загальні і професійні компетентності фахівців, на формування яких направлений освітній процес в КНУТД.

Одним з пріоритетних напрямів удосконалення освітнього процесу в КНУТД є формування системи забезпечення якості

№3, 2015

освітньої діяльності. Для вирішення цього завдання в Університеті проведені організаційно-функціональні зміни в управлінні освітнім процесом та оновлено нормативно-правовий інструментарій, який є комплексом нормативних та інструктивних положень, якими керується у своїй діяльності Університет. Зокрема, виконуючи завдання імплементації нового освітнього законодавства, у 2015 році було повністю оновлено нормативно-методичну базу освітнього процесу. Розроблено Положення про організацію освітнього процесу в КНУТД, враховуючи усі вимоги нового законодавства, оновлено та введено в дію 19 супутніх положення, що регламентують окремі питання освітнього процесу.



Якісний освітній процес неможливо уявити без повного навчально-методичного забезпечення освітніх програм. Викладачами Університету проведено великий обсяг робіт по формуванню сучасного науково-методичного забезпечення освітнього процесу. Таким чином КНУТД є провідним розробником фахової навчально-методичної літератури з ряду спеціальностей. Так тільки за останніх п'ять років викладачами Університету було видано близько 250 підручників та навчальних посібників; 2650 одиниць

навчально-методичних рекомендацій.

Оскільки особлива увага в Університеті приділяється системі внутрішнього забезпечення якості підготовки фахівців, то політика Університету щодо забезпечення якості освіти направлена на: постійне вивчення запитів і потреб споживачів освітніх послуг і швидке реагування на їх зміну; задоволення потреб студентів в інтелектуальному, культурному, духовному і моральному розвитку; встановлення і розвиток стійких і взаємовигідних відносин з роботодавцями, навчальними закладами й іншими зацікавленими сторонами.

Інтеграція України у світовий освітній простір сприяє пошуку ефективних шляхів підвищення якості освітніх послуг, якості підготовки компетентних конкурентоспроможних фахівців і вимагає постійного вдосконалення національної системи освіти, створення наукових та освітніх порталів, середовища обміну інформацією в режимі он-лайн, організації доступу до світових електронних баз даних, Інтернет-ресурсів, тобто створення інформаційно - освітнього середовища.

Для розширення можливостей отримання студентами Університету якісної вищої освіти, формування його готовності до ефективної професійної діяльності актуальним стає здатність молодого покоління до самонавчання, підготовка до самореалізації та життєдіяльності в інформаційному, високотехнологічному суспільстві.

Для інформаційного навчально-методичного забезпечення освітніх програм та забезпечення постійного мобільного доступу до освітніх ресурсів в Університеті створено і успішно розвивається Модульне середовище

освітнього процесу (МСОП). Усі дисципліни освітніх програм мають електронний навчально-методичний комплекс (ЕНМК) до якого увійшли: навчальна та робоча програма дисципліни, електронний підручник, електронний конспект лекцій, електронні методичні матеріали, електронні словники, довідники, електронний практикум з дисципліни, тестові завдання тощо.



Для забезпечення вимог якості ЕНМКД у КНУТД впроваджено обов'язкову сертифікацію – експертну перевірку якості електронних освітніх ресурсів дисципліни, розроблено положення про внутрішню сертифікацію ЕНМКД. Наразі стоїть завдання зовнішньої сертифікації для підвищення рівня якості наповнення змістової складової інформаційного забезпечення освітньої програми.

Про ефективність використання МСОП, а особливо для заочної (дистанційної) форми навчання, свідчить можливість постійної комунікації між учасниками освітнього процесу. Викладач і студент мають можливість спілкуватися у віртуальному навчальному середовищі веб-класу, використовуються сучасні технології навчального процесу: онлайн-семінари (вебінари), онлайн-зустрічі; спілкування студента з викладачем-консультантом, студентами групи, з адміністратором-консультантом через онлайн-чат (Online-chat), офлайн-пошта (Offline-e-mail); активними засобами

дистанційного навчання є графічний чат, форум, дошка оголошень, тестування тощо.

Реалії сучасної освіти посилюють важливість використання електронного інформаційно-освітнього середовища, яке є необхідною складовою системи якості вищої освіти, зокрема для проведення моніторингу якості освітньої діяльності ВНЗ.

Для забезпечення прозорості і об'єктивності оцінювання успішності

здобувачів вищої освіти у КНУТД розроблено і впроваджено в роботу автоматизовану систему обліку навчальної роботи здобувачів вищої освіти – «Електронний журнал».

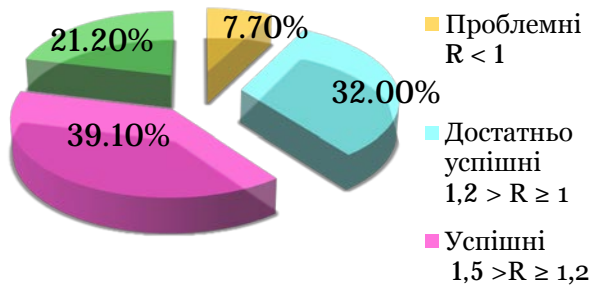
З метою ефективною системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях

здобувачів вищої освіти використовується електронна програма «Антиплагіат».

Для оцінки ефективності роботи науково-педагогічних працівників (НПП) розроблено електронну систему рейтингового оцінювання діяльності НПП за результатами роботи у звітному році. Система рейтингового оцінювання впроваджена з метою підвищення якості освітнього процесу, створення конкурентного середовища серед НПП та структурних підрозділів Університету для стимулювання росту професійної компетентності, підвищення ефективності науково-педагогічної роботи та розвитку творчої ініціативи. Чотирьохрічний досвід застосування системи рейтингового оцінювання діяльності НПП свідчить про її ефективність як мотиваційного засобу.

За результатами роботи НПП у 2014-2015 н.р. отримано високі показники, переважна більшість НПП є успішним і перспективним науково-освітнім ресурсом Університету.

**Результати рейтингового оцінювання
НПП КНУТД у 2014-2015 н.р.**



Оскільки ключовим принципом формування європейського освітньо-наукового простору є вільне переміщення студентів, викладачів і науковців з метою академічного і загальнокультурного взаємозбагачення, в Університеті велике значення приділяється організації та реалізації цих можливостей.

З метою надання освітніх послуг за програмами міжнародної академічної мобільності, зокрема Програмою «Подвійний диплом» в рамках договору про співпрацю між Університетом та Вищою школою менеджменту (м. Варшава) у 2014 році на базі КНУТД було створено

Українсько-польський навчальний центр. Керуючись Положенням про академічну мобільність студентів КНУТД, з 01.10.2014 року розпочато навчання за двома спільними освітніми програмами: «Управління підприємством в об'єднаній Європі» та «Управління банківською справою і фінансами».

Нині Київський національний університет технологій та дизайну стрімко розвивається, продукуючи нові ідеї, знання і технології, активно переймаючи досвід провідних європейських університетів. Наш Університет є відкритим для обміну досвідом, зокрема у вдосконаленні освітнього процесу та забезпеченні якісної освіти. Досвід КНУТД як одного з провідних ВНЗ України галузевого спрямування, є корисним для наслідування тими університетами, які прагнуть високої якості підготовки фахівців і конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг.

Щиро бажаємо всьому студентству успіхів у навчанні, здоров'я та наполегливості!

